

Sygn. akt III U 430/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce Wydział III

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Bożena Bielska

Protokolant: sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 listopada 2013r. w O.

sprawy z odwołania M. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek odwołania M. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 30 stycznia 2013 r. **nr** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje M. T. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres od 01.12.2012r. do 09.08.2014r.;
2. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 430/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30.01.2013r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił M. T. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji M. T. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do renty. Wskazał, że orzeczenie Komisji lekarskiej ZUS nie uwzględnia jego stanu zdrowia, wynikającego ze zgromadzonej dokumentacji medycznej. Podniósł, iż w wyniku wypadku przy pracy doznał urazu kręgosłupa, od tego czasu jest leczony ambulatoryjnie i korzysta z rehabilitacji uzdrowiskowej i szpitalnej. Wskazał, że przez cały czas przyjmuje leki przeciwbólowe a od chwili wypadku, tj. od 28.08.2008r. do 01.12.2012r. pobierał rentę, zaś aktualny stan jego zdrowia nie uległ poprawie.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie podnosząc, że zarówno Lekarz Orzecznik ZUS jak i Komisja lekarska ZUS nie uznały M. T. za niezdolnego do pracy a tym samym zaskarżona decyzja odpowiada prawu.

Sąd zważył co następuje:

Z akt rentowych wynika, iż M. T. w dniu 28.08.2008r uległ wypadkowi przy pracy. W okresie od 1.10.2008r. do 24.02.2009r. odwołujący pobierał zasiłek chorobowy a od 25.02.2009r. do 21.12.2009r. świadczenie rehabilitacyjne.

W dniu 31.12.2009r. M. T. złożył w ZUS wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Decyzją z dnia 22.06.2010r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do powyższego świadczenia, gdyż zarówno Lekarz Orzecznik ZUS jak i Komisja lekarska ZUS nie uznały go za niezdolnego do pracy. Od tej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego w Ostrołęce, który wyrokiem z dnia 21.02.2011r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał M. T. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres od 28.02.2010r. do 28.02.2011r. Wyrok ten został wykonany decyzją ZUS z dnia 24.03.2011r.

Następnie uprawnienia do renty były M. T. okresowo przedłużane do dnia 30.11.2012r.

W dniu 12.11.2012r. odwołujący złożył wniosek o ponowne ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. W toku jego rozpoznawania zarówno Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 20.12.2012r. jak i Komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 22.01.2013r. stwierdziły, że M. T. nie jest niezdolny do pracy.

W konsekwencji organ rentowy w dniu 30.01.2013r. wydał zaskarżoną decyzję, którą odmówił odwołującemu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W ocenie Sądu odwołanie od tej decyzji jest zasadne.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy.

Według art. 17 ust. 1 w/w ustawy przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych i nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie jednak z art. 17 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych renta z tytułu niezdolności do pracy wskutek wypadku przy pracy przysługuje niezależnie od długości okresu ubezpieczenia wypadkowego oraz bez względu na datę powstania niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy.

Warunkiem przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisów ustawy wypadkowej jest jednak kwalifikowana przyczyna wystąpienia tej niezdolności w postaci wypadku przy pracy.

Mając na względzie przytoczone przepisy Sąd postanowieniem z dnia 15.03.2013r. dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu ortopedii, neurologii i medycyny pracy celem ustalenia czy odwołujący jest osobą niezdolną do pracy, czy niezdolność ta ma charakter trwały i daty powstania tej niezdolności oraz celem ustalenia, czy niezdolność powstała w wyniku wypadku przy pracy, któremu odwołujący uległ w dniu 28.08.2008r.

Biegli sądowi z zakresu ortopedii G. K., neurologii W. T. i medycyny pracy D. M. po przeprowadzeniu oględzin M. T. oraz zapoznaniu się z jego dokumentacją medyczną rozpoznali u odwołującego schorzenie w postaci zespołu bólowego kręgosłupa lędźwiowego z ograniczeniem funkcji z objawami korzeniowymi po stronie lewej.

Zdaniem biegłych odwołujący jest w dalszym ciągu częściowo niezdolny do pracy do dnia 13.04.2014r.

Uzasadniając swoje stanowisko biegli wskazali, że w toku badania przedmiotowego stwierdzili istotne ograniczenie ruchomości kręgosłupa lędźwiowego z obecnością objawów korzeniowych po stronie lewej. Zdaniem biegłych odwołujący wymaga dalszej diagnostyki obrazowej kręgosłupa celem wyjaśnienia powodu utrzymujących się dolegliwości i objawów przedmiotowych oraz zabiegów rehabilitacyjnych w celu poprawy ruchomości kręgosłupa lędźwiowego i zmniejszenia dolegliwości bólowych. W ocenie biegłych w aktualnym stanie zdrowia przeciwwskazane są prace fizyczne wymagające podnoszenia i przenoszenia ciężkich przedmiotów, prace w pozycjach wymuszonych, wymagające dłuższego stania i chodzenia oraz prace na wysokości. Biegli wskazali, że przy ocenie dalszej niezdolności do pracy uwzględnili również dotychczasowe zatrudnienie odwołującego.

Do powyższej opinii odwołujący nie wniósł zastrzeżeń, natomiast zastrzeżenia wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w piśmie datowanym na 24.06.2013r. wnosząc o powołanie nowych biegłych z zakresu medycyny pracy, ortopedii i neurologii i przeprowadzeniu dowodu z ich opinii.

W uzasadnieniu w/w wniosku organ rentowy podniósł, iż jego zdaniem stwierdzony u odwołującego zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego z objawami korzeniowymi lewostronnymi bez istotnych objawów ubytkowych nie daje podstaw do orzeczenia częściowej niezdolności do pracy, nadto istnieje duża rozbieżność w badaniu przedmiotowym w krótkim odstępie czasu pomiędzy Komisją lekarską a biegłymi sądowymi.

Sąd mając na uwadze powyższe zastrzeżenia dopuścił dowód z opinii nowego zespołu biegłych z zakresu neurologii, ortopedii oraz medycyny pracy celem ustalenia, czy odwołujący jest osobą niezdolną do pracy, czy niezdolność ta ma charakter trwały czy okresowy oraz ewentualnej daty powstania niezdolności a także celem wskazania, czy niezdolność pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy, jakiemu M. T. uległ w dniu 28.08.2008r.

Biegli neurolog M. B., ortopeda J. S. i biegła z zakresu medycyny pracy J. P., po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną ubezpieczonego oraz oględzinach M. T. rozpoznali u niego kompresyjne złamanie kręgosłupa L3 leczone operacyjnie- stabilizacja transpedikularna L2-L3-L4 z sierpnia 2008r. oraz przewlekły zespół bólowy kręgosłupa.

Zdaniem biegłych występujące u odwołującego schorzenia powodują częściową niezdolność do pracy na okres 1 roku. Niezdolność ta jest kontynuacją niezdolności wcześniej orzeczonych i pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy, jakiemu uległ odwołujący w dniu 28.08.2008r.

Biegli wskazali, że przy wydaniu opinii kierowali się aktualnym stanem klinicznym odwołującego, przebiegiem procesów chorobowych i leczenia, stopniem zaawansowania procesów chorobowych i upośledzenia funkcji organizmu a także wzięli pod uwagę kwalifikacje zawodowe i wiek odwołującego. Podnieśli, że M. T. ma (...) lat, posiada jedynie wykształcenie średnie - technik mechanik. Pracował jako monter instalacji w elektrowni, zaopatrzeniowiec, sprzedawca, przedstawiciel handlowy a ostatnio jako pracownik budowlany- cieśla szalunkowy. Wskazali, że odwołujący w wyniku wypadku przy pracy na budowie w dniu 28.08.2008r. został przygnieciony elementem szalunku i doznał kompresyjnego złamania kręgu L3. Był leczony operacyjnie, wykonano zespolenie stabilizujące kręgosłup lędźwiowy. Zdaniem biegłych ze względu na dolegliwości bólowe kręgosłupa i ograniczenie jego ruchomości oraz obecność objawów korzeniowych po stronie lewej możliwość podjęcia pracy fizycznej przez odwołującego jest znacznie ograniczona. Przeciwwskazane są ciężkie prace fizyczne, praca na wysokościach, dźwiganie, podnoszenie i przenoszenie ciężkich przedmiotów, praca w pozycji wymuszonej oraz praca wymagająca utrzymania jednej pozycji ciała. Odwołujący wymaga intensyfikacji diagnostyki i leczenia w celu zmniejszenia dolegliwości bólowych i poprawy ruchomości kręgosłupa.

Także do tej opinii zastrzeżenia wniósł jedynie organ rentowy. W piśmie datowanym na 4.10.2013r. wskazał, że opinia biegłych pozostaje w sprzeczności z opinią Komisji lekarskiej ZUS, w składzie której pozostawał specjalista neurolog, medycyny pracy i ortopedii. Podniósł nadto, że biegli nie wskazali istotnego naruszenia sprawności organizmu w stopniu uzasadniającym orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. W konkluzji ZUS wniósł o powołanie nowych biegłych z zakresu medycyny pracy, ortopedii i neurologii.

Sąd oddalił jednak powyższy wniosek uznając, że sporządzone dotychczas opinie biegłych w sposób dostateczny wyjaśniły kwestię istnienia niezdolności do pracy odwołującego.

Sąd uznał, że należy oprzeć się na przytoczonych opiniach, uznał je bowiem za kompletne i spójne a tym samym mogące stanowić podstawę merytorycznego rozstrzygnięcia. Biegli wnioski opinii oparli na dokumentacji medycznej zgromadzonej w postępowaniu rentowym oraz na badaniu przedmiotowym odwołującego.

Podkreślić trzeba, że w sprawie wypowiadały się dwa zespoły biegłych lekarzy, przy czym drugi zespół biegłych został powołany na wniosek organu rentowego, na skutek zastrzeżeń wniesionych do pierwszej opinii. Wnioski opinii obu zespołów biegłych są zbieżne, oba zespoły zgodnie uznały niezdolność do pracy M. T. i jej związek z wypadkiem przy pracy, któremu uległ w dniu 28.08.2008r. Opinie w sposób logiczny i spójny wyjaśniają zajęte stanowisko, odwołując się do wyników badania przedmiotowego, wykształcenia odwołującego i posiadanych przez niego kwalifikacji zawodowych.

Zauważyć należy, że M. T. w okresie od 28.02.2010r. do 30.11.2012r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, dlatego dla przyznania mu dochodzonej renty powinien był wykazać, iż jest w dalszym ciągu niezdolny do pracy (art. 61 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Z opinii jednoznacznie wynika, iż stan zdrowia odwołującego nie uległ poprawie w stosunku do stanu przed grudniem 2012r., kiedy to pobierał rentę w związku z wypadkiem przy pracy. Odwołujący był badany przez biegłych dwukrotnie: w dniu 13.04.2013r. i w dniu 10.08.2013r. W toku pierwszego badania przez biegli dokonując badania stwierdzili wzmożone napięcie mięśni przykręgosłupowych w odcinku lędźwiowym, ograniczenie ruchomości kręgosłupa lędźwiowego w płaszczyźnie strzałkowej i dodatnie objawy korzeniowe przy kącie 70°. Dodatkowo objawy korzeniowe przy kącie 60-70° stwierdzono również w roku badania przez drugi zespół biegłych. Należy więc uznać, że biegli, wbrew zarzutom organu rentowego, wykazali istotne naruszenie sprawności organizmu odwołującego.

Podnieść trzeba, że Sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony, tak długo aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (por. orzec. Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 10.04.2013r. IIIAUa 47/13).

M. T. ma średnie wykształcenie techniczne o kierunku technik-mechanik, jego dotychczasowe zatrudnienie, biorąc pod uwagę wszystkie zajmowane stanowiska, było związane było z pracą fizyczną, wymagającą albo dźwigania, albo długotrwałego stania lub siedzenia, albo przyjmowania pozycji wymuszonej i pracy na wysokości. Odwołujący pracował bowiem jako monter instalacji, pracownik fizyczny na budowie, sprzedawca, przedstawiciel handlowy i ostatnio jako cieśla na budowie. Z opinii biegłych wynika, że odwołujący nie może wykonywać prac na wysokości, wymagających podnoszenia ciężkich przedmiotów, przyjmowania pozycji wymuszonej i pracy wymagającej utrzymywania jednej pozycji ciała. Odwołujący nie tylko więc nie może wykonywać prac na budowach i pracy sprzedawcy lecz także prac wymagających długotrwałego siedzenia, a więc pracy referenta, który jest pracownikiem biurowym i przedstawiciela handlowego, gdyż wymaga to m.in. przemieszczania się samochodem na duże odległości.

Mając powyższe na uwadze Sąd w całości podzielił ustalenia opinii biegłych i stwierdził, że M. T. jest częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Sąd na mocy art. 477¹⁴§2 kpc zmienił więc zaskarżoną decyzję i przyznał M. T. prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres od 1.12.2012r. do 09.08.2014r. W pierwszej opinii biegli uznali, że odwołujący jest nadal niezdolny do pracy i jest to kontynuacja dotychczas orzekanej niezdolności, co jest logiczne biorąc pod uwagę istniejące u odwołującego schorzenie kręgosłupa, będące skutkiem wypadku przy pracy. W pierwszej opinii biegli jako datę końcową niezdolności wskazali dzień 13.04.2014r., lecz drugi zespół biegłych wskazał, iż odwołujący jest niezdolny do pracy na okres 1 roku od daty badania przez nich, tj. od 10.08.2013r. i Sąd tę datę przyjął jako wyjściową do ustalenia daty końcowej niezdolności, gdyż uwzględnia ona upływ czasu pomiędzy opinią pierwszego i drugiego zespołu biegłych.

Stosownie do treści art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do renty, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego co do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010r., II UK 330/09, LEX 604220).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do obciążenia odpowiedzialnością organ rentowy za nieprzyznanie odwołującemu prawa do renty już na etapie postępowania przed ZUS. Zdaniem Sądu zgromadzony już na tym etapie materiał dowodowy wystarczał do rzetelnej oceny stanu zdrowia odwołującego oraz przyznania mu prawa do renty. Na etapie postępowania sądowego nie pojawiły się żadne nowe dowody, w tym dotyczące stanu zdrowia odwołującego, a biegli lekarze wydali opinię na podstawie tej samej dokumentacji medycznej, którą dysponował Lekarz Orzecznik ZUS i Komisja lekarska ZUS. W konsekwencji należało uznać, że po zbadaniu odwołującego organ rentowy miał wszelkie dane pozwalające na przyznanie mużądanego świadczenia. Nieprawidłowa ocena stanu zdrowia odwołującego była więc spowodowana błędnym orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS i Komisji lekarskiej ZUS. Jest to okoliczność, za którą odpowiedzialność ponosi organ rentowy, co skutkuje uznaniem odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i w konsekwencji za opóźnienie w przyznaniu i wypłacie świadczenia.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.